

Kunnanvaltuusto**Aika** 16.12.2024 klo 18:00 - 20:45**Paikka** Parikkalan kunnanvirasto, valtuustosali, Harjukuja 6, 59100 Parikkala**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 38	Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027	113
§ 39	Hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 pääteemat	120
§ 40	Kunnanvaltuuston muut mahdollisesti esille tulevat asiat	122

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Valkeapää Maija	puheenjohtaja	
	Neuvonen Timo	valtuuston 1. varapj	
	Kujanpää Ulla	valtuuston 2. varapj	
	Jantunen Timo	valtuuston 3. varapj	
	Ahokas Paula	jäsen	
	Anttonen Juho	jäsen	
	Hämäläinen Jukka	jäsen	
	Jäppinen Sari	jäsen	
	Kiviaho Jouni	jäsen	
	Laukkanen Matti	jäsen	
	Laukkanen Olavi	jäsen	
	Nykänen Eero	jäsen	
	Paajanen Antti	jäsen	
	Paakkinen Pekka	jäsen	
	Pitkänen Lasse	jäsen	
	Putkinen Petri	jäsen	
	Saarinen Timo	jäsen	
	Siitonen Heikki	jäsen	
	Sikiö Mirja	jäsen	
	Sinkkonen Ari	jäsen	
	Sinkkonen Sami P. K.	jäsen	
	Sinkkonen Sami V. A.	jäsen	
	Sutinen Eija	jäsen	
	Valkeapää Lassi	jäsen	
	Wilska-Neuvonen Ritva	jäsen	
	Anttonen Pekka	varajäsen	
	Saukkonen Sami	varajäsen	
Poissa	Tiainen Merja		
	Vuojolainen Venla		
Muu	Sysiö Vilma	PNTK edustaja	
	Pääkkö Mervi	kunnanjohtaja	
	Tuunanen Mirja	pöytäkirjanpitäjä	
	Hyttinen Auli	vt. sivistysjohtaja	
	Pietarinen Heikki	elinvoimapäällikkö	
	Pasi Marko	vs. tekninen johtaja	

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastustapa

Pöytäkirjan tarkastajiksi nimettiin Lasse Pitkänen ja Petri Putkinen.

Allekirjoitukset

Maija Valkeapää
puheenjohtaja

Mirja Tuunanen
pöytäkirjanpitäjä

Ptk tark.

Käsitellyt asiat

38 - 40

Pöytäkirjan tarkastus Parikkalassa 17.12.2024

Lasse Pitkänen
pöytäkirjantarkastaja

Petri Putkinen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.parikkala.fi - Päätöksenteko - Esityslistat ja pöytäkirjat, 18.12.2024

Mirja Tuunanen
pöytäkirjanpitäjä

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027

Khall 19.08.2024 § 127

Valmistelija:
hallintojohtaja Mirja Tuunanen
puh. 044 781 1251
mirja.tuunanen@parikkala.fi

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntatalouden tasapainottaminen edellyttää määrätietoisia toimia menojen vähentämiseksi ja tulopohjan kasvattamiseksi. Vuosikatteen vahvistaminen on erityisen tärkeää, koska Parikkalan kunnan viime vuosien mittavien investointien vuoksi suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvattaneet merkittävästi.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025 - 2027 laadintaohjeet liitteen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Khall 04.11.2024 § 179

Valmistelija:
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh. 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

Lautakunnat ovat alustavasti käsitelleet toimialansa talousarviota vuodelle 2025 seuraavasti:

- Elinvoimalautakunta 15.10.2024 § 49
- Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 80
- Tekninen lautakunta 16.10.2024 § 103

Vuoden 2025 talousarviosta pidetään valtuustoseminaari 11.11.2024 ja kunnanhallituksen ensimmäinen käsittely on seminaarin pohjana.

Talousarvio on tällä hetkellä noin 260 000 euroa yli kunnanhallituksen asettaman raamin (khall 19.8.2024, 127 §).

Parikkalan kunta haluaa strategiansa mukaisesti kasvaa kestävästi. Strateginen tavoite on vakaa, tasapainossa oleva talous. Talousarvio ei pidä sisällään kuntalaisten palveluiden leikkaamista, vaan säästöjä on haettu ennen kaikkea käyttötaloudesta muilla keinoin. Talouden tavoitteena on nollatulos vuonna 2026.

Taloutta pyritään sopeuttamaan määrätietoisesti ja se tarkoittaa myös, että talous vastaa muuttuvaa väestömäärää ja -rakennetta. Tämä tarkoittaa vuoden 2025 aikana palveluverkkojen ja palveluiden kokonaisvaltaista päivittämistä ja palvelujen tuottamistapojen kehittämistä ja uudelleen arvioimista. Kunnasta riippumattomat tekijät, kuten valtionosuuksissa, verotuloissa ja valtakunnallisissa palkkaratkaisuissa tapahtuneet muutokset ovat lisänneet tasapainottamistarvetta. Vaikka kunnan menokehitystä saataisiin hillityä, niin riittävien talouden sopeuttamisen toimenpiteiden toteuttamiseen menee useampi vuosi. Parikkalan kunnalla ei ole kuitenkaan tarvetta tehdä niin sanottuja hätäratkaisuja, vaan talous sopeutetaan kestäväällä tavalla, joka kestää tulevaisuudessa tilapäiset talouden vaihtelut.

Lautakunta	Raami	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Keskusvaalilautakunta	-20 000	- 10 948	-9 980	-19 986
Tarkastuslautakunta	-20 000	-15 027	-17 995	-19 995
Kunnanhallitus	-900 000	-623 642	-894 056	-964 794
Sivistyslautakunta	-8 000 000	-7 666 178	-8 327 055	-8 628 255
Elinvoimalautakunta	-900 000	-697 042	-985 421	-913 657
Tekninen lautakunta	300 000	-849 306	269 418	350 105
Rakennuslautakunta	-200 000	-244 787	-269 144	-227 763

Kunnanhallitus palauttaa kyseiset talousarvion ehdotukset lautakuntiin uudelleenvalmisteluun ja velvoittaa lautakuntia pysymään annetussa raamissa.

Investointien osalta toteutetaan lähtökohtaisesti vain sellaisia kohteita mistä saavutetaan käyttötaloussäästöjä tai vaikutetaan oleellisesti palveluihin.

Toimialajohtajat tulevat kokoukseen esittelemään tämän hetkisen valmistelutilanteen.

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

Yritysvaikutusten arviointi: ei tehty

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää palauttaa vuoden 2025 talousarvion uudelleen valmisteluun ja velvoittaa lautakuntia pysymään annetussa raamissa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkintä 1: Talousarviota selostivat oman toimialansa osalta vt. sivistysjohtaja Auli Hyttinen klo 14.32 - 15.09 ja tekninen johtaja Mikko Kupiainen klo 15.10 - 15.32. Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö esitteli elinvoimapalvelujen talousarvion klo 15.32 - 15.45. Hallintojohtaja Mirja Tuunanen kertoi hallinnon talousarviosta klo 15.45 - 15.55.

Khall 09.12.2024 § 208

Valmistelija:
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh. 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taaseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

Kuntataloudesta

Sote-uudistus teki vuodesta 2023 poikkeuksellisen kuntataloudelle, sillä vaikka tulos oli vahva, se johtui kertaluonteisista verorahoituseristä. Vuoden 2024 aikana kuntatalouden ennustetaan heikkenevän merkittävästi verorahoituserien poistumisen vuoksi. Lisäksi kunta-alan palkkakehityksen odotetaan vuosina 2025–2027 olevan yleistä ansiokehitystä nopeampaa palkkausjärjestelmän kehittämissuunnitelman vuoksi.

Kuntien rahoitustilannetta pahentavat valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset tuleville vuosille, vaikka uudistus on siirrettykin vuodelle eteenpäin. Lisäksi rahoitukseen vaikuttavat asukasluvun muutokset, erityisesti lapsimäärän väheneminen.

Vaikka verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, sote-uudistuksen jälkeen niiden taso puolittui. Verotulojen kasvu jatkuu keskiarvon yläpuolella, mutta se ei riitä kattamaan kasvavia menopaineita, mikä johtaa suuriin alijäämiin kunnissa vuosina 2025–2028 ja vaatii sopeutustoimia. Hallitus pyrkii parantamaan kunnallisverotusta, mutta valtion tulonsiirrot kunnille pienenevät verotulomenetysten korvauksia vastaavasti.

Vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää monia kuntatalouteen vaikuttavia toimia, joiden vaikutus on neutraali tai hieman vahvistava. Kuntien valtionosuuksiin suunnataan 5,6 miljardia euroa, mikä on 8 % enemmän kuin vuonna 2024. Kasvu johtuu pääosin TE-palvelu-uudistuksesta ja kotoutumislain uudistuksesta. Valtionosuuksia lisäävät myös sote-uudistukseen liittyvät korotukset, mutta niitä vähentävät muun muassa sote-siirtolaskelmien tarkentuminen ja indeksikorotuksen leikkaus.

Hallitus vahvistaa esi- ja perusopetusta lisäämällä kolme vuosiviikkotuntia perusopetukseen, mikä nostaa kustannuksia. Peruspalvelujen valtionosuuden tasoon vaikuttaa vuonna 2025 myös palkkatuen myöntämiseen kunnille ja kuntayhtymille valmisteltu muutos, joka otetaan huomioon vähennyksenä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa.

Vuoden 2025 alussa voimaan tuleva TE-palvelut 2024 -uudistus kasvattaa merkittävästi kuntien menoja, kun vastuu työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä siirtyy kunnille, ja samalla niiden rahoitusvastuu työttömyysetuuksista kasvaa. Tämä tekee kuntataloudesta herkemmän suhdannevaihteluille. Vaikka kuntien tehtävät painottuvat edelleen lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, palvelutarve vähenee syntyvyyden laskun vuoksi, mutta opetuksen kustannukset eivät alene samaa tahtia.

Merkittävimmät muutokset

Valtionosuuksiin ja verotuloihin kohdistuu muutoksia vuonna 2025. Niiden välisiä summia muuttaa ansiotulovähennyksen poistuminen kunnallisverosta. Tämä lisää kuntien verotuloja, mutta vastaava summa

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

vähennetään valtionosuuksista eli muutos toteutetaan kustannusneutraalisti koko maan tasolla. Lisäksi kuntien vastuulle siirtyvät työllisyyspalvelut kasvattavat vuoden 2025 valtionosuuksia, tuoden kunnille myös näiden toimintojen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Verotulot ja valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2024 ja vuoden 2025 osalta edellä mainittujen muutosten takia. Vuoden 2026 ja sen jälkeiset valtionosuudet eivät ole vielä arvioitavissa valtionosuusuudistuksen takia, vaan laskelmissa on käytetty nykyjärjestelmän mukaisia ennusteita. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuvat valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton arvioihin.

Talousarvioesitys perustuu kunnanhallituksen päättämään raamiin ja siihen, että talous saadaan sopeutettua vuoteen 2027 mennessä. Esitys on noin 780 000 euroa alijäämäinen, eli noin 40 000 euroa yli hyväksytyn raamin.

Vuoden 2025 talousarvioon sisältyvät merkittävät toiminnalliset muutokset liittyvät työllisyyden hoitoon. Kolmen kunnan yhteistyöhön (Rautjärvi, Ruokolahti ja Parikkala) on varattu elinvoimapalveluissa 80 000 euroa ja lisäksi on määrärahavaraus työllisyysohjaajan palkkaamiseen. Laptuotesäätiölle ei osoiteta vuonna 2025 avustusta. Ensi vuonna painamme sekä jarrua että kaasua. Tarkoituksena on vauhdittaa kasvua hyödyntämällä hankerahoitusta sekä ylipäänsä uudistaa toimintaa.

	TA 2025	TA 2024	TP2023
Kunnallisvero-%	9,5	9,5	8,86
Kiinteistövero-% (asunnot)	0,55	0,55	0,50
Verotulot*	10,0	9,4	9,5
Valtionosuudet*	2,2	1,8	2,4
Toimintamenot*	17,1	16,9	16,9
Vuosikate*	1,9	0,8	1,7
Investoinnit*	1,5	2,4	9,1
Poistot*	2,6	2,7	1,9
Lainat euroa/asukas	4 184	4 213	3 884
*milj. euroa			

Toimintamenot ja toimintakate:

Tuloslaskelman mukaiset toimintakulut vuodelle 2025 ovat noin 17,1 miljoonaa euroa. Ulkoisten toimintamenojen osuus on noin 86,4 %. Kasvu kuluvan vuoden talousarvioon on noin 0,7 %. Toimintakate on kuitenkin 0,3 % parempi. Henkilöstömenot ovat yhteensä 7,5 miljoonaa euroa, eli 43,7 % kaikista toimintamenoista. Talousarvioesityksessä on varauduttu 1,0 % palkankorotuksiin. Palvelujen ostoihin on varattu talousarviossa 4,6 miljoonaa euroa, eli 27,1 % kaikista toimintamenoista.

Verotulot ja valtionosuudet:

Talousarvioesitys ei sisällä veronkorotuksia. Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2025 noin 10,0 miljoonaa euroa. Kunnallisveron arvioidaan tuovan

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

noin 0,4 miljoonaa euroa enemmän tuottoa kuin vuonna 2023.
Yhteisöveroa kertyy 973 000 euroa ja kiinteistöveroja 1 645 000 euroa.

Valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä 2,2 miljoonaa euroa, missä on kasvua kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna 0,4 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu pääosin TE-uudistuksen vos-rahoituksesta.

Vuosikate ja tilikauden tulos:

Vuosikate on arviolta 1,9 miljoonaa euroa. Koska poistot ovat isojen investointien vuoksi korkeat (2,6 miljoonaa euroa), jää tilikauden tulos noin -0,8 miljoonalla eurolla alijäämäiseksi.

Parikkalan kunnan talouden tasapainottaminen edellyttää pikaisia toimia, joihin kaikkien on sitouduttava.

Investointeja tehdään seuraavina vuosina maltillisesti. Nyt on tehty merkittävä investointeja, joilla on parannettu kuntalaisten peruspalveluita. Investointeja esitetään tehtäväksi ensi vuonna noin 1,5 miljoonaa euroa.

Yritysvaikutusten arviointi: ei tehty

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi. Lisäksi hallintojohtajalle annetaan oikeus tehdä teknisiä korjauksia talousarviokirjaan.

2. perustaa talouden sopeuttamisen työryhmän ja kutsuu siihen jokaisesta valtuustoryhmästä edustajan ja varaedustajan. Työryhmän puheenjohtajana toimii kunnanhallituksen puheenjohtaja.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkintä 1: Vt. sivistysjohtaja Auli Hyttinen ja vt. tekninen johtaja Marko Pasi olivat kokouksessa selostamassa oman toimialansa talousarviota ja taloussuunnitelmaa klo 14.05 - 16.12.

Merkintä 2: Maija Valkeapää poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 15.12.

Merkintä 3: Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian käsittelyn aikana klo 16.12 - 16.18.

Kunnanhallitus	§ 127	19.08.2024
Kunnanhallitus	§ 179	04.11.2024
Kunnanhallitus	§ 208	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 38	16.12.2024

Kvalt 16.12.2024 § 38
78/02.02.00/2024

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkintä 1: Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö selosti asiaa aluksi, minkä jälkeen kunnanhallituksen puheenjohtaja Sami Sinkkonen käytti puheenvuoron.

Merkintä 2: Valtuustoryhmien puheenvuorot käyttivät valtuutetut Pekka Paakkinen (Keskusta), Eero Nykänen (Kokoomus), Jouni Kiviaho (Parikkala-ryhmä), Ritva Wilska-Neuvonen (Vihreät), Mirja Sikiö (SDP), Ulla Kujanpää (KD) ja Timo Saarinen (PS). Lisäksi myös valtuutetut Juhon Anttonen ja Lassi Valkeapää käyttivät puheenvuoron.

Sivistyslautakunta	§ 85	28.11.2024
Kunnanhallitus	§ 209	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 39	16.12.2024

Hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 pääteemat

Sivltk 28.11.2024 § 85

Valmistelija:
sivistysjohtaja Auli Hyttinen
puh. 044 781 1297
auli.hyttinen@parikkala.fi

Parikkalan kunnan vuosien 2026 – 2029 hyvinvointisuunnitelman pääteemat noudattavat Etelä-Karjalan alueellisen hyvinvointisuunnitelman teemoja.

Lautakunnalle esitellään suunnitelman pääkohdat ja tavoitteet. Lisäksi esitellään vuoden 2024 liikunnan TEA-viisarin tulokset.

Yritysvaikutusten arviointi: ei tarpeen

Esittelijä: Sivistysjohtaja Hyttinen Auli

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee hyvinvointisuunnitelman ja TEA-viisarin tulokset tiedoksi ja lähettää ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

Merkintä: Hyvinvointikoordinaattori toimi §85 esittelijänä.

Khall 09.12.2024 § 209

Valmistelija:
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh. 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Parikkalan kunnan vuosien 2026 – 2029 hyvinvointisuunnitelman pääteemat noudattavat Etelä-Karjalan alueellisen hyvinvointisuunnitelman teemoja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos pitää yllä TEAviisaria, joka on työväline kunnille. TEAviisarin tiedot kootaan itsearviointikyselyinä kunnilta. Tiedot kuvastavat terveydenedistämistä kunnassa eli toimintaa, jolla pyritään edistämään kuntalaisten hyvinvointia. TEAviisari antaa ns. kokonaistuloksen, joka perustuu seitsemän osa-alueen tuloksiin. Tarkasteltavat osa-alueet ovat kuntajohto, perusopetus, lukiokoulutus,

Sivistyslautakunta	§ 85	28.11.2024
Kunnanhallitus	§ 209	09.12.2024
Kunnanvaltuusto	§ 39	16.12.2024

ammattillinen koulutus, liikunta, perusterveydenhuolto ja kulttuuri. Jokaista osa-aluetta tarkastellaan eri ulottuvuuksien kautta: 1) sitoutuminen, 2) johtaminen, 3) seuranta ja tarveanalyysi, 4) voimavarat, 5) yhteiset käytännöt, 6) osallisuus sekä 7) muut ydintoiminnat. Tulokset esitetään 0-100 asteikolla sekä liikennevalojen mukaisilla värikoodeilla: vihreä - hyvä tulos (75-100 pistettä), keltainen - parannettavaa (25-75 pistettä) ja punainen - huono tulos (0-25 pistettä). TEAviisari mahdollistaa myös aika- ja aluevertailun.

TEAviisari on seurantatyöväline, mutta sen vastaukset määrittävät osaltaan myös kuntien valtionosuuksien lisäosaa HYTE-kerrointa. HYTE-kerroin on kannustin, jolla pyritään vahvistamaan kuntien hyvinvoinnin edistämisen toimia. HYTE-kerroin määritetään toimintaa kuvaavien prosessi-indikaattoreiden ja tuloksia heijastelevien tulosindikaattoreiden perusteella. Prosessi-indikaattorit kerätään Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen TEAviisari-kyselystä.

Yritysvaikutusten arviointi: ei tarpeen

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää hyvinvointisuunnitelman ja TEA-viisari tulokset hyväksyttäväksi kunnanvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkintä: Vt. sivistysjohtaja Auli Hyttinen selosti asiaa klo 17.07 - 17.24.

Kvalt 16.12.2024 § 39
118/00.04.02/2024

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointisuunnitelman ja TEA-viisari tulokset.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkintä 1: Vt. sivistysjohtaja Auli Hyttinen selosti asiaa ennen päätöksentekoa.

Merkintä 2: Puheenvuoron käytti valtuutettu Lassi Valkeapää.

Kunnanvaltuuston muut mahdollisesti esille tulevat asiat

Kvalt 16.12.2024 § 40

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi kuntalain 95 §:n mukaan päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös

Päätettäviä asioita ei ollut.

Seuraavat valtuustoaloitteet jätettiin:

- Matti Laukkanen / Parikkala-ryhmä: Työryhmän perustaminen Niukkalan vapaa-aikatalon kehittämiseksi
- Mirja Sikiö / SDP:n valtuustoryhmä: Vaaterahan maksaminen varhaiskasvatuksen henkilöstölle
- Sami V. A. Sinkkonen / Keskustan valtuustoryhmä: Simpelejärven matkailun kehittämisen edistäminen
- Sami Saukkonen / Keskustan valtuustoryhmä: Metsä työryhmä

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 38, § 39**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite:	PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite:	Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköpostiosoite:	ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinnumero:	029 564 2502

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy

[Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Parikkalan kunnan neuvonnasta.

Postiosoite:	Harjukuja 6, 59100 Parikkala
Käyntiosoite:	Harjukuja 6, 59100 Parikkala
Sähköpostiosoite:	kunta@parikkala.fi
Puhelinnumero:	0400 851 951

Neuvonnan aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen viimeistään kolmantena päivänä kokouksen päättymisestä.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 40

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.